

ŠTEV. 1.

LETNIK XXII.

NARODNI GOSPODAR

**GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“
V LJUBLJANI.**

**REVIJA ZA NARODNO GOSPODARSTVO,
SOCIALNO POLITIKO IN SORODNE STROKE.**

V LJUBLJANI, DNE 15. JANUARJA 1921.

TISK ZADRUŽNE TISKARNE V LJUBLJANI.

VSEBINA.

Kako se skliče in vrši občni zbor?	1
Invalidski davek na rentnino od obresti hranilnih vlog . . .	12
Zadružništvo	15

Vabilo na občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Selcih,
registrovane zadrage z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 30. januarja 1921 ob
7. uri zjutraj v društ. prostoru „V Štoku“.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva in računskih preglednikov.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1920.

4. Volitev načelstva in računskih preglednikov.

5. Prememba pravil.

6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Škalah,
registrovane zadrage z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v nedeljo, dne 6. februarja 1921 ob 8. uri dopoldne v prostorih Bralnega društva v Škalah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva in nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1920.

4. Volitev načelstva in nadzorstva.

5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

**Kmečke hranilnice in posojilnice
v Središču,**

ki se bo vršil dne 19. marca 1921 ob 8. uri
v uradni sobi.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Čitanje revizijskega poročila.

3. Poročilo načelstva in nadzorstva.

4. Odobritev računskega zaključka za leto 1920.

5. Volitev enega člana v nadzorstvo.

6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Poziv.

Živinorejska zadruga v Borovnici, registrovana zadruga z omejeno zavezo, je vsled sklepa občnega zbora z dne 25. januarja 1920 stopila v likvidacijo.

Upniki zadrage se pozivljajo, naj prijavijo svoje terjatve pri zadrugi.

V Borovnici, dne 26. julija 1920.

Živinorejska zadruga v Borovnici

r. z. z o. z. v likvidaciji.

NARODNI GOSPODAR

GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“ V LJUBLJANI.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane po 40 K na leto, za pol leta 20 K, za četrt leta K 10; za člane zvezinih zadrug po 30 K na leto. Posamezna številka 4 K. — Izhaja enkrat na mesec.

Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po dogovoru.

Kako se skliče in vrši občni zbor?

Ko je računski zaključek za preteklo upravno leto narejen in ga je odobrilo tudi nadzorstvo, je treba misliti na občni zbor. Ker marsikateri zadrugi ni popolnoma znano, kaj je treba ob priliki občnega zbora vse storiti, podajamo v naslednjem kratko navodilo, kako naj se občni zbor skliče, kako naj se vrši in kaj je treba storiti po občnem zboru.

Skliče se občni zbor tako, kakor zahtevajo pravila. Pri raznih zadrugah obsegajo pravila o tej stvari zelo nejednake določbe, tako na primer, da se razglasi občni zbor po določenih časnikih, z oklicem pred cerkvijo ali da se občni zbor razglasi z razpisom, ki se nabije v poslovnem prostoru zadruge, itd. Naj bo način razglasitve ta ali oni, vedno se je treba strogo držati določb, ki so navedene v pravilih, kako naj se skliče občni zbor. V nasprotnem slučaju bi bil občni zbor neveljaven in bi ga bilo treba še enkrat sklicati.

V dotičnem razglasu naj se navede dan, katerega se ima občni zbor vršiti, dalje kraj, kjer se bo vršil in čas, ob katerem se bo pričel. Poleg tega je treba navesti vse predmete, o katerih se bo sklepalo, ali — kakor pravimo — treba je občnemu zboru določiti dnevni red, spored.

Opozoriti nam je tukaj na § 30 zadružnega zakona, ki se glasi: „Občni zbor se ima sklicati na ta način, kakor je to do-

ločeno v pravilih. Namen občnega zbora se mora ob sklicanju vselej naznaniti. O predmetih, katerih razpravljanje ni bilo na ta način naznanjeno, se ne more sklepati; od tega je izvzet le sklep glede na občnem zboru stavljenega predloga, da naj se skliče izreden občni zbor. Za stavljenje predlogov in za razpravljanje brez sklepanja ni treba oznanila.“

Običajne točke dnevnega reda so naslednje: 1.) Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2.) Poročilo načelstva. 3.) Poročilo nadzorstva. 4.) Potrjevanje računskega zaključka za preteklo poslovno leto. 5.) Razdelitev čistega dobička (kjer je to dopustno po pravilih). 6.) Volitev načelstva. 7.) Volitev nadzorstva. 8.) Prejemba pravil. 9.) Poročilo o izvršeni reviziji. 10.) Slučajnosti.

Predno se začne razpravljati o posameznih točkah, naj predsednik konstatira, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je sklepčen. Nato naj imenuje zapisnikarja in morebitne overovatelje, če je v pravilih predpisano, da se morajo imenovati overovatelji.

Kedaj je občni zbor pravilno sklican, o tem smo ravnokar govorili. Sklepčen je pa tedaj, če je navzočih toliko članov, kolikor je določeno v pravilih. Če bi ne bilo v pravilih glede sklepčnosti ničesar ugotovlje-

nega, je občni zbor sklepčen, ako je navzoč najmanj deseti del članov (§ 31. zadr. zak.). Le tedaj, kadar se vsled nesklepčnosti prvega občnega zbora vrši drug občni zbor, se more veljavno sklepati ob vsakem številu pričujočih zadrušnikov (§ 32. zadr. zak.).

V zapisniku, ki se vodi o občnem zboru, naj se vselej ta izjava predsednikova izrečno omeni. Če je bil občni zbor razglašen v kakem časniku, naj se navede številka in ime dotičnega lista in datum izdanja. Glede sklepčnosti pa naj se zabeleži, koliko ima zadruga članov in koliko je od teh navzočih. To je potrebno zaradi tega, ker se mora prepis zapisnika poslati raznim oblastem, ki morejo le na podlagi zapisnika presoditi, če so bili sklepi veljavni ali ne.

Ko se je to konstatiralo, se preide v podrobno razpravo o posameznih točkah dnevnega reda.

V imenu načelstva naj poroča predsednik ali kak drug odbornik o delovanju zadruga v pretekli poslovni dobi. Omeni naj se, če je zadruga napredovala ali nazadovala in če ni bilo uspeha, kakšni so bili vzroki, ki so ovirali zadržno delovanje. Opozori naj zadržnike na dolžnosti, ki jih imajo do zadruga, naj bodo zvesti, zanesljivi in vestni člani itd.

Nadzorstvo naj poroča, kako je poslovalo in pregledovalo delovanje načelstva in koliko je imelo sej ter naj končno stavi predloge glede absolutorija načelstvu, glede odobritve računskega zaključka in glede morebitne razdelitve dobička pri tistih zadrukah, pri katerih se sme čisti dobiček po pravilih deliti.

Računski zaključek, ki obsega same suhoparne številke, naj se članom nekoliko najtančneje obrazloži. Zlasti važnejšim postavkam naj se doda nekaj pojasnil, da dobe zadržniki več vpogleda v gospodarstvo zadruga.

Pri volitvi načelstva in nadzorstva naj se zopet natanko upoštevajo določbe pravil. Če je kak odbornik med letom izstopil iz načelstva in mu je bil po sklepu skupne seje načelstva in nadzorstva izbran naslednik, opravlja ta svoje posle samo do prihodnjega občnega zbora in je tedaj po trebna dopolnilna volitev za mesto prvega (izstopivšega) odbornika.

Vsi oni odborniki, ki so izstopili, naj se v zapisniku navedejo imenoma in ravno tako je imenoma navesti tiste, ki so bili sedaj izvoljeni v načelstvo. Navede naj se tudi njih stan in bivališče. Ako se volitev ni izvršila soglasno, je tudi povedati, s kolikimi glasovi so bili posamezni odborniki izvoljeni.

Kedaj se sime voliti z vzklikom, o tem imajo navadno pravila natančnejšo določbo. Ako bi pa v pravilih take določbe ne bilo, je volitev z vzklikom dopustna le, če nihče ne ugovarja.

Za izpremembo pravil zadostuje v nekaterih slučajih navadna večina navzočih članov, v nekaterih se zahteva posebna večina oddanih glasov, zlasti za razdružitev zadruga. Tudi te določbe pravil je treba vedno upoštevati. Izpremembo pravil je treba v zapisniku dobesedno zabeležiti, pri čemer naj se navedejo posamezni paragrafi pravil, ki so se izpremenili, oziroma odstavki teh paragrafov in pa natančno besedilo, kako se bo dotično mesto v pravilih odslej glasil. Zna se pa zgoditi, da bi registracijska sodnija kake take premembe ne hotela vpisati v zadržni register, češ da je v nasprotju z zadržnim zakonom. Zato priporočamo zadrugam, da naj nameravane izpremembe poprej naznanijo svoji zvezi in jo vprašajo za svet, če bi bila taka in taka izprememba dopustna in umestna.

Revizijskega poročila naj nobena zadruga ne pozabi djati na dnevni red, če

je bila v dotični poslovní dobi izvršena revizija in je zadruga revizijske spise že prejela. Drugače utegne sodnija načelstvu naložiti občutne globe. Revizijsko poročilo se mora na občnem zboru v celoti prebrati.

Slučajnosti, raznoterosti, nasveti, prosti razgovor ali kakor se že imenuje ta točka, ki se navadno dene na zadnje mesto vsporeda, je določena samo za morebitne razprave. Marsikje mislijo, da se more pri tej točki sklepati o vsem, kar ni bilo že v ostalem dnevnem redu obseženo. Pa ni res! Kakor smo videli iz § 30. zadr. zak., mora biti vsak predmet, o katerem naj se pri občnem zboru sklepa, v dnevnem redu jasno in točno naveden. Pač pa je dopustno, da se pri tej točki samo razpravlja o stvareh, ki že prej niso prišle v razgovor.

Občni zbor vodi navadno načelnik ali njegov namestnik, oziroma tista oseba, ki je v to določena po pravilih. Če bi ne bilo v pravilih nobene določbe v tem oziru, smejo združniki iz svoje srede izbrati predsednika občnemu zboru.

O občnem zboru je voditi poseben zapisnik (§ 34. zadr. zak.), v katerega je treba vpisati vse sklepe občnega zbora. Zapisnik je v smislu zakona na pol javna knjiga, ker imajo vsi združniki in upravne oblasti pravico, da smejo vanj vpregledati. Zapisnik naj se ne vodi preobširno, vendar pa tudi ne prekratko. Poda naj v glavnih potezah zadostno sliko o vsem, kar se je godilo pri občnem zboru. Zapisnik je treba podpisati tako, kakor določajo pravila; navadno ga podpišeta predsednik in zapisnikar, oziroma če je bil imenovan kak overovatelj, tudi le-ta.

Vzorec za zapisnik je dobiti pri Združni zvezi.

Zapisnik je treba voditi zelo natančno. Kakor smo že omenili, je treba zapisnik v prepisu poslati raznim oblastem, ki na pod-

lagi istega presojajo, ali so bili sklepi občnega zbora pravilni ali ne. Ako zapisnik ni sestavljen pravilno, se vloga vrne zadrugi in tako nastanejo nepotrebne sitnosti in stroški, včasih je treba celo sklicati drug občni zbor. Zato zadrugam nujno priporočamo, naj se ob vpisovanju zapisnika ravna po vzorcu, ki ga je izdala Združna zveza.

V naslednjem priobčujemo kratek vzorec, kako je treba voditi zapisnik o občnem zboru.

Zapisnik

o rednem občnem zboru Kmečke branilnice in posojilnice v Zagorici, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se je vršil dne 10. marca 1921.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1920.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Predseduje načelnik Josip Hren, ki otvori ob pol štirih popoldne občni zbor ter konstatira sklepčnost, ker ima zadruga 136 članov in je od teh 47 navzočih. Nadalje konstatira, da se je ta občni zbor pravilno sklical in sicer v listu „Narodni Gospodar“, št. 3, z dne 25. februarja 1921 (ali: z razpisom na uradni deski v poslovnem prostoru, ali: z oklicem pred župno cerkvijo v, ali s pismenimi vabili, ki so se doposlala vsem članom, kakor pač določajo pravila).

Zapisnikarjem imenuje predsednik občnega zbora člana Franceta Mlakar.

Nato se preide k pojedinim točkam dnevnega reda.

Ad 1.

Zapisnik o zadnjem občnem zboru se prečita in soglasno odobri.

Ad 2.

V imenu načelstva poroča načelnik sledeče: Zadruga je v minolem letu znatno napredovala vkljub raznim oviram. Število članov se je zvišalo od 123 na 136, denarni promet se je precej pomnožil, stanje hranilnih vlog je nekoliko napredovalo, toda ne tako kakor v prejšnjih dobah, ker so vlagatelji vsled nepovoljne letine dvignili precej svojih prihrankov. Prošnje za posojila so prihajale v večjem številu nego v prejšnjih letih; večini prošnikov je načelstvo dovolilo posojila, vendar pa je bilo treba nekatere zavrniti, deloma ker bi posojila ne bila povsem varna, deloma ker je bila zadruga že močno izrabila svoje naložbe. Načelstvo je imelo 24 sej, v katerih so se reševale tekoče zadeve.

V imenu nadzorstva poroča njega predsednik Anton Škulj, da je nadzorstvo v štirih sejah obravnavalo poslovanje načelstva, med letom sta pa večkrat nenadoma dva zastopnika nadzorstva pregledala knjige in blagajno in našla vse v najlepšem redu. Nadzorstvo se je prepričalo, da je načelstvo vestno izpolnjevalo svoje dolžnosti in zato predlaga, da se mu podeli absolutorij. Ta predlog se soglasno sprejme.

Ad 3.

Tajnik prečita računski zaključek za leto 1914 in pojasni podrobno posamezne postavke. Predsednik nadzorstva poroča, da je nadzorstvo pregledalo računski zaključek in našlo, da se popolnoma strinja s knjigami, nakar se računski zaključek soglasno odobri.

Ad 4.

V smislu pravil izstopita iz načelstva Janez Hočevlar, posestnik v Zagorici in Janez Novak, posestnik v Srednji vasi, oziroma vsled preselitve g. Valentin Oblak, učitelj v Podgori in se izvolijo v načelstvo z 39 izmed vseh, t. j. 41 oddanih glasov prejšnja odbornika Janez Hočevlar, posestnik v Zagorici in Janez Novak, posestnik v Srednji vasi, na novo pa Janez Strnad, posestnik in trgovec v Zagorici. Imenovani izvolitev sprejmo.

Ad 5.

Iz nadzorstva izstopita Franc Zalar in Ignacij Miklič, ki se zopet izvolita. Imenovana izvolitev sprejmeta.

Ad 6.

Sklene se soglasno prememba pravil in sicer v § 28.

V § 28. prvega odstavka prvi stavke naj se v bodoče glasi: „Redni občni zbor se sklicuje enkrat v letu in sicer najkasneje do konca meseca aprila.“

Ad 7.

Prečita se dobesedno zapisnik o reviziji, ki jo je izvršil revizor Zadrugne zveze v Ljubljani g. N. N., v času od . . . do . . . in pa od Zadrugne zveze v Ljubljani doposlana rešitev revizijskega poročila.

Ad 8.

Pri slučajnostih izraža član I. I. željo, da bi posojilnica napravila uradne dneve tudi v onih dneh, ko se na njenem sedežu vrše semnji. Načelnik izjavi, da se bo ta nasvet upošteval.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključí predsednik občni zbor.

V Zagorici, dne 10. marca 1921.

Fr. Mlakar,
zapisnikar.

Iv. Perko.
Jan. Kralj.

Jos. Hren,
načelnik.

Opomba: Kadar se po tem izvirniku napravi prepis, morata istinost prepisa z lastnoročnimi podpisi potrditi dva člana načelstva. V tem slučaju se konec prepisa glasi takole:

V Zagorici, dne 10. marca 1921.

Fr. Mlakar l. r., Iv. Perko l. r., Jos. Hren l. r.,
zapisnikar. Jan. Kralj l. r., načelnik.

Z ozirom na ministrsko odredbo z dne 23. maja 1895, drž. zak. št. 74, potrjujeva, da se ta prepis dobesedno strinja z izvirnikom.

Janez Hočevar,
odbornik.

Odtisek
štamplije.

Jos. Hren,
načelnik.

Pripomniti imamo tudi, da je prav umestno in priporočljivo, če se z občnim zborom združi poljudno predavanje o kakem primernem predmetu.

Omeniti nam je še nepravilnost, ki se je vgnezdila pri mnogih zadrugah, namreč to, da se občni zbor ne vrši v tistem času kakor zahtevajo to pravila, oziroma zakon. V § 32. zadr. zakona je izrečno predpisano, da mora načelstvo vsake zadruge tekom prvih šestih mesecev vsakega poslovnega leta oznaniti računski zaključek preteklega poslovnega leta z bilanco vred. Računski zaključek pa je samo takrat veljaven, če ga je odobril občni zbor. Pri onih zadrugah, ki sklepejo svojo upravno dobo z dnem 31. decembra, se mora torej občni zbor vršiti najkasneje do konca meseca junija vsakega leta. Če je pa v pravilih določena krajša doba, držati se je tega roka.

Vloge zadrug po občnem zboru.

Po občnem zboru morajo zadruge napraviti različne vloge in jih predložiti pristojnim oblastim. Te vloge so:

I. Vloga na okrajno glavarstvo

(kot politično oblast),

s katero se tekom 8 dnij po izvršenem občnem zboru predložita dva izvoda računskega zaključka, ki je bil odobren na zadnjem občnem zboru, in pa celoten prepis zapisnika o občnem zboru.

Tiskovino je dobiti pri Zadrugni zvezi. Vloga je prosta kolka in ravnotako priložen prepis zapisnika o občnem zboru (§ 7. zak. z dne 21. maja 1873. drž. zak. št. 87). To vlogo je treba napraviti vsled določbe § 35 zadrugnega zakona. Prepis zapisnika o občnem zboru morata na koncu overoviti dva člana načelstva, t. j. potrditi s svojim podpisom, da se prepis strinja z izvirnikom.

Za slučaj, da so se na občnem zboru izpremenila pravila v kaki točki, se mora izprememba naznaniti okrajnemu glavarstvu — v kar služi ista tiskovina — ter se mora to zgoditi najdalje v 8 dneh potem, ko je bila prememba vpisana v zadrugni register. Tudi ta vloga je prosta kolka. Obe vlogi se pa lahko tudi združite v eno, tako da je manj pisarij.

II. Napoved za odmero dohodnine,

ki se vloži pri davčnem okrajnem oblastvu (preje pri okrajnem glavarstvu kot davčni oblasti).

Z ozirom na pridobnino delimo zadruge v tri vrste, namreč: 1.) v zadruge, ki so pridobnine popolnoma proste; 2.) v zadruge, ki so pridobnine pogojno proste; 3.) v zadruge, ki nimajo glede pridobnine nobenih ugodnosti.

1.) Pridobninskega davka so popolnoma oproščene rajfajznovke (§ 84 e) zak. z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220). Oproščene so dalje popolnoma pridobnine „zadruge in družbe kmetovalcev za skupno nabavo semen, gnojil, plemenske živine, strojev in orodja in drugih kmetijskih proizvodnih potrebščin, če se čisti dobiček ne razdeljuje,“ dalje take zadruge (t. j. zadruge in družbe kmetovalcev) za skupno predelovanje in vnovčenje samopridobljenih kmetijskih pridelkov, toda z istimi omejitvami, katerim je podvrženo oproščanje posameznega kmetovalca od splošne pridob-

nine (§ 84 f, istega zakona). Semkaj spadajo zlasti mlekarske, vinarske, strojne, živinorejske zadruga, če imajo v svojih pravih določbo, da se sprejemajo za člane samo kmetovalci, druge osebe pa le izjemoma v toliko, kolikor je to potrebno za boljše vodstvo združnega poslovanja.

2.) Pogojno oproščene pridobninskega davka so zadruga, ustanovljene in registrovane v zmislu zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, in sicer:

Produktivne zadruga, četudi svoje izdelke nečlanom prodajajo (vendar pa morajo člani sami izvrševati dotična dela, oziroma morajo člani sami dajati glavne snovi za predelovanje); dalje posojilnice (ki niso rajfajznovke) in kreditna društva, konsumna društva, sirovinska društva, četudi blago od nečlanov kupujejo, skladiščne in prodajalne zadruga, čeprav prodajajo izdelke svojih članov tudi nečlanom, stavbinska društva, stanovanjske zadruga itd.

Vse te tukaj navedene zadruga pa morajo temeljiti na načelu samopomoči in morajo omejevati svoje poslovanje po pravih in dejanski na svoje lastne člane, kateri zahtevi pa je zadoščeno, če n. pr. posojilnice (ki niso rajfajznovke) le svojim članom posojila dajejo, konsumna društva le svojim članom prodajajo itd.

Te zadruga so pridobnine popolnoma proste pod pogojem, da čisti dobiček, izračunan po doloilih pridobninskega zakona, ne presega 1200 K. Če je čisti dobiček višji, predpiše se pridobninski davek, ki znaša: od 1200 K do 2800 K 2,5 %, od 2800 K do 5000 K 3 %, od 5000 K do 40.000 K 3,5 %, od 40.000 K do 100.000 K 4 %, nad 100.000 K 5 % čistega donosa.

3.) Neoproščene so pridobnin-

skega davka zadruga, ki so bile navedene pod 2), ako svojega delovanja ne omejujejo na člane na prim. če konsumno društvo prodaja tudi nečlanom, če posojilnica (ki ni rajfajznovka) tudi nečlanom daje posojila, itd. Vendar pa uživajo tudi te vrste združ glede pridobninskega davka gotove ugodnosti, ako se njihovo delovanje giblje v zakonitih mejah in ako je v skladu s pravih. Pod temi pogoji se tem združam odmeri pridobninski davek: do 2800 K čistega donosa 4 %, od 2800 K do 5000 K 5 %, od 5000 K do 10.000 K 6 %, od 10.000 K do 20.000 K 8 %, nad 20.000 K 10 % čistega donosa.

Združam, ki bi poslovale proti določbam svojih pravih ali bi se ne držale zakonitih mej, se predpiše 10 % čistega donosa kot pridobninski davek. Tak slučaj bi n. pr. nastopil, ako bi bilo v pravih zadruga določeno, da sme poslovati samo s svojimi člani, dejansko pa bi poslovala tudi z nečlani.

Zadruga, ki so navedene pod 2) in 3), morajo vsako leto v 14 dneh po odobrenju računskega zaključka, najkasneje pa v prvih 6 mesecih po preteku poslovnega leta vložiti pri pristojni davčni oblasti (c. kr. okr. glavarstvo) napoved za pridobnino. Ako se napoved ne predloži pravočasno, sme davčna oblast naložiti kazen zaradi nereda.

Združam, ki so pridobnine popolnoma proste (tiste, ki smo jih navedli pod točko a), ni treba predlagati napovedi za pridobnino. — Dostikrat pa se zgodi, da davčne oblasti tudi od takih združ zahtevajo napoved o pridobnini. Zadruga naj v takem slučaju dpošlje davčni oblasti le en izvod svojih pravih in naj opozori na odredbo finančnega ministrstva z dne 23. maja 1898, št. 25.421; če bi pa davčna oblast ne mogla, oziroma ne hotela

na podlagi pravil spoznati davčne prostosti, potem je treba vložiti popolno napoved.

Tiskovine za napoved je dobiti pri davčnih uradih. Izpolni se pa kot kaže sledeča tabela.

V razpredelku „oznamenilo podjetbe“ je označiti na kratko, s katerimi posli se zadruga bavi n. pr. konsumno društvo, mlekarska zadruga itd. Takoj spodaj naj se navede, če omejuje svoje poslovanje le na lastne člane ali ne, n. pr. prodaja samo svojim članom, kupuje mleko tudi od nečlanov itd.

V nadaljnjem oddelku se navede: računski zaključek za l. . . . , izveček iz zapisnika o občnem zboru z dne

V rubriki „dohodki“ se zabeleži končna vsota dobička iz računa o zgubi in dobičku,

v rubriki „stroški“ se navede vsota zgube iz računa o zgubi in dobičku, toda se mora poprej od te svote odšteti postavka „čisti dobiček“, ki se navede potem v tretji rubriki. Če je račun zgube in dobička pokazal zgubo, potem se seveda pusti tretja rubrika prazna in se navede vsota zgube v četrti rubriki

Pripomniti imamo, da so predpisi o pridobninskem davku zelo zamotani. Marsikatera zadruga ne bo vedela, ko bo prejela pridobninski plačilni nalog, ali se ji je davek pravilno predpisal ali ne. V vseh takih dvomljivih slučajih naj se zadruga obrne do Zveze za pojasnilo in naj obenem dopošlje dotični plačilni nalog. Ako se bo videlo, da pridobninski davek ni pravilno odmerjen, bo Zveza sama napravila zadrugi priziv in jo skušala obvarovati morebitne škode.

Dežela: *Kranjska.*

Formular E. 2.

Davčnouradni okraj: *Vel. Lašče.*

Politični okraj: *Kočevje.*

Občina: *Videm.*

Napoved za pridobnino podjeteb, zavezanih javnemu dajanju računov.

Kmetijsko društvo v Dobropoljah, r. z. z n. z.

(oznanilo firme)

Videm pri Dobropoljah

(sedež in adresa podjetbe)

za davčno leto 1921.

Podpisano predstojništvo izpoveduje po najboljši vednosti in vesti, da so povedbe, dane zastran odmere pridobnine za tu spodaj ozamenjene podjetbe, resnične in popolne.

N. N.

Podpis:

J. J.

načelnik

(Štampilja.)

odbornik.

Št.	Oznamenilo podjetbe	Navedba priloženega računskega poročila ali drugih prilog	Dohodki		Stroški		Čisti donos		Izguba	
			K	v	K	v	K	v	K	v
	Kmetijsko društvo-zadruga prodaja samo svojim članom	Računski zaključek za leto 1920 in zapisnik o občnem zboru 15. marca 1921	7454	30	5260	80	2193	50	—	—

III. Vloga na trgovsko sodišče

za vpis novih in izbris starih odbornikov in za vpis izpremembe pravil.

Tiskovine je dobiti pri Zvezi. Prošnja se kolkuje s kolkom za 12 kron, ako se naznani kaka izprememba v pravilih ali v sestavi načelstva; ako se pa ni nič izpremenilo ne v enem ne v drugem oziru, se kolkuje vloga samo s kolkom za 4 krone; v tem zadnjem slučaju se pa lahko tudi vsaka vloga opusti in še le, ko sodnija pošlje zadruzi vprašalno polo o morebitnih izpremembah v načelstvu ali pri pravilih, se odgovori, da se ni nič izpremenilo in je potem dotični odgovor zadruga prost kolka.

Novi odborniki morajo na tej vlogi dati svoj podpis pri sodniji ali pri notarju legalizovati. Vsled nepoznanja dotičnih predpisov zahteva tu in tam legalizujoči uradnik za legalizacijo previsoke kolke. Opozarjamo tukaj vse zadruga še enkrat, da se podpis več odbornikov smatra kot kolektiven podpis, za katerega znaša poverilna pristojbina le 8 kron (ukaz finanč. ministrstva z dne 18. novembra 1900, št. 55.100). Sicer je mogoče za preveč plačane kolke ob priliki legalizacije zahtevati povračilo, toda so s tem združene marsikateri sitnosti, tako da po navadi vsaka zadruga dotično škodo raje potrpi. Zato pa naj se raje pravočasno varuje!

Kot prilogo je tej prošnji pridejati prepis zapisnika o občnem zboru ter ga opremiti s kolkom za 2 kroni. Prepis zapisnika se lahko priloži samo v izvlečku o tistih točkah, ki se nanašajo na izvolitev novih odbornikov in izpremembo pravil. V prošnji za vpis premembe pravil je navesti samo, kateri paragrafi pravil so se izpremenili, dočim mora iz zapisnika o občnem zboru, oziroma iz prepisa biti natančno razvidno besedilo, kako naj se izpremenjene, oziroma na novo privzete določbe pravil odslej glase.

Kakor povsod pri prepisih, morata tudi tukaj na koncu dva odbornika potrditi z lastnoročnimi podpisi, da se prepis strinja z izvirnikom. Poleg teh podpisov se pritisne zadrugina štampilija.

V slučaju, da so se izpremenila pravila, se registracijsko sodišče v Ljubljani ne zadovolji, da bi istinitost prepisa zapisnika o občnem zboru potrdila dva odbornika, ampak zahteva v takem primeru sodno ali notarsko poverbo prepisa. Registracijska sodišča v Novem mestu, Celju in Mariboru doslej niso zahtevala, da bi se moralo ob izpremembi pravil predlagati sodno ali notarsko poverjene prepise zapisnikov o občnem zboru, na katerem je bila sklenjena prememba pravil.

IV. Vloga na finanč. dežel. ravnateljstvo, s katero se naznani izprememba pravil. To vlogo morajo napraviti samo hranilnice in posojilnice Rajfajznovega ústroja, katerim so bile priznane pristojbinske ugodnosti. Vloga je prosta kolka in se predloži pótom okrajnega finančnega ravnateljstva.

Zadružni Zvezí v Ljubljani

kot revizijski oblasti je treba doposlati dobeseden prepis zapisnika o občnem zboru in računski zaključek v dveh izvodih.

Pristojbine in davki.

Izmed davkov pridejo pri zadrugah v poštev: neposredne pristojbine, pristojbinski namestek, rentni davek in pridobnina.

I. Neposredne pristojbine.

Neposredne pristojbine morajo plačevati vse zadruga, izvzemši rajfajzenske posojilnice. Storit bi to morale dvakrat na leto in sicer v prvih 14 dnevih meseca januarja in julija. Tistim zadrugam, ki so včlanjene pri Zadružni zvezi v Ljubljani, pa

je finančno ministrstvo z odlokom z dne 11. julija 1905, št. 8.420, dovolilo, da jih smejo plačevati celoletno in sicer najdalje do konca meseca julija vsakega leta.

Neposredne pristojbine se plačujejo:

- 1.) od vplačanih deležev,
- 2.) od vplačanih pristopnin,
- 3.) od izplačanih deležev,
- 4.) od izplačanih obresti deležev,
- 5.) od kakega članom izplačanega dobička (zlasti dividend),
- 6.) od obresti tekočega računa.

Pristojbina se odmeri po lestvici I.; pristojbina od „obresti tekočih računov“ se pa izmeri z 2%. Pristojbine od „obresti tekočih računov“ morajo plačati samo tiste zadrage, ki imajo s svojimi člani vpeljan tekoči račun in sicer od vsote obresti, katere so se dotičnim članom od njihovih vlog v tekočem računu vpisale v dobro ali so se jim izplačale. Ta dolžnost pa obstoji le v slučaju, da izda zadruga strankam ob otvo-

ritvi tekočega računa kako pravno listino in da se denar dviguje le proti predložitvi take pravne listine.

Neposredne pristojbine se plačajo pri pristojnem davčnem uradu na podlagi izkaza, ki ga napravi zadruga sama. Tiskovino za te izkaze je dobiti pri „Zadružni zvezi“. Izkaz se mora napraviti v dveh izvodih, ki se morata predložiti davčnemu uradu, kjer se en izvod obdrži, drugi pa vrne zadrugi s potrdilom o vplačilu neposrednih pristojbin. Ta drugi, vrnjeni izkaz naj zadruga shrani med svojimi uradnimi spisi.

Izkaz se izpolni, kakor kaže tabela na sledeči strani.

Po zakonu z dne 3. januarja 1913, drž. zak. št. 5, je plačevanje neposrednih pristojbin odpravljeno za one kreditne zadrage, katerih pravila odgovarjajo zahtevam § 1. zakona z dne 1. junija 1889, drž. zak. št. 91 (to je, za posojilnice rajfajznovke).

Izkaz neposrednih pristojbin za l. 1920.

(Ime zadruga) *Kmetijsko društvo v Dobrebepoljah, registrovana zadr. z omej. zavezo.*

Tek. št.	Sklicevaje se na	P r e d m e t	Pristojbini podvrženi znesek		Lestvica	Pristojbina	
			K	v		K	v
1	letni računi	Vplačani deleži	60	—	I.	0	10
2		Vplačane pristopnine	5	—	I.	0	10
3		Izplačani deleži	15	—	I.	0	10
4		Izplačane obresti deležev	—	—	I.	—	—
5		Drug članom izplačan dobiček	—	—	I.	—	—
6		Obresti tekočih računov	—	—	2%	—	—
		Skupaj	...	...	...	0	30

V Dobrebepoljah, 17. maja 1921.

N. N.
predsednik.

(Štampilja.)

J. J.
odbornik.

II. Pristojbinski namestek.

Pristojbinski namestek je tista procentualna davščina, ki jo morajo pravne osebe plačevati od svoje nad 10 let trajajoče premoženjske posesti za vsako dobo 10 let.

Zadruga ki so ustanovljene na podlagi zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70 (zadružni zakon) in ki po svojih pravilih omejujejo poslovanje na lastne člane, plačujejo pristojbinski namestek samo od svojega nepremičnega premoženja in sicer $1\frac{1}{2}$ odstotka od vrednosti premoženja z 25% pribitka (§ 2. zakona z dne 27. decembra 1880, drž. zak. št. 1 iz l. 1881).

Pristojbinski namestek morajo plačevati torej brez razlike vse zadruga. Toda one zadruga, ki poslujejo tudi z nečlani, morajo plačevati pristojbinski namestek od premičnega in nepremičnega premoženja ($1\frac{1}{2}$ odstotka od vrednosti premičnega premoženja z 25% pribitkom, oziroma 3% od vrednosti nepremičnega premoženja z 25% pribitkom). Tiste zadruga pa, ki omejujejo svoje delovanje na lastne člane, uživajo ugodnosti, ki smo jih navedli v prejšnjem odstavku, da se jim namreč obdavči samo nepremično premoženje in sicer z nižjimi odstotki.

Na vsako posamezno leto odpadajoči znesek pristojbinskega namestka se lahko vplača v štirih enakih obrokih in sicer dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra vsakega leta, toda vedno za naprej.

III. Rentni davek.

Rentnina (prihodnina) je oni davek, ki ga plačujejo hranilnice in posojilnice od izplačanih in kapitalizovanih obresti hranilnih vlog in znaša $1\frac{1}{2}$ % od te svote. Poleg tega se pribije še 100% državni pribitek, tako da znaša prav za prav rentni davek 3%. Kreditne zadruga bi morale ta davek plačevati v prvih 14 dnevih po preteku vsakega četrtertja, torej štirikrat na leto. Onim raji-

ajzenskim posojilnicam, ki so včlanjene pri Zadružni zvezi v Ljubljani, je finančno ministrstvo z odlokom z dne 6. aprila 1906, št. 6039, dovolilo, da smejo plačevati rentni davek v celotnih obrokih, in sicer vsako leto najpozneje do konca meseca julija za preteklo upravno leto.

Rentni davek se plača pri pristojnem davčnem uradu na podlagi posebnega izkaza. Tiskovine za izkaz (obrazec C/III.) je dobiti pri vsaki davkariji.

Izkaz je napraviti v dveh izvodih, ki naj se sledeče izpolnita: Zgoraj naj se označi tvrdka zadruga na vrsticah, ki sta v ta namen določeni. Potem se spodaj izpolnijo posamezne rubrike. V prvo rubriko se zapiše, obresti hranilnih vlog a) izplačane, b) kapitalizovane. V drugi rubriki se navede obrestna mera za hranilne vloge n. pr. $3\frac{1}{2}$ %. V tretjem razpredelku se zabeleži vsota a) izplačanih, b) kapitalizovanih obresti hranilnih vlog. V četrti rubriki se navede odstotek prihodnine, t. j. $1\frac{1}{2}$ %, poleg tega je tu napisati „in 100% državni pribitek“. V peti rubriki se s števkami zabeleži znesek rentnine in znesek državnega pribitka, na kar se obe vsoti seštejeta. V naslednjem razpredelku se skupni znesek rentnine in vojnega pribitka zapiše z besedami, dalje se navede datum vplačila in se označi pristojni davčni urad. Potem se pritiskne stampilja in se podpiše načelstvo, kakor to določajo pravila, navadno načelnik in en odbornik.

Oba izkaza se nato z zneskom rentnega davka vred predložita davčnemu uradu. En izkaz ostane na davkariji. Na drugem izkazu potrdi davkarija prejem rentnine in sicer dvakrat, na izkazu in kuponu. Ta drugi izkaz se vrne posojilnici, ki kupon odreže in ga shrani med svojimi spisi, ostali večji del (izkaz) pa pošlje davčnemu okrajnemu oblastvu.

o prihodnini, oddani po § 133.

Oznanilo odbijanju zavezanega dolžnika *Hranilnica in posojilnica v Zagorici, r. z. z n. z.*
 Oznamenilo izplačujoče blagajnice *dto.*
 Oznamenilo časa, za katerega se oddaja prihodnina (§ 134.): *za l. 1920.*

1	2	3	4	5		6	
				Pripadajoči davčni znesek		Potemtakem se je oddal	
Vrsta izplačanih oziroma v prid zapisanih prihodnin zavezanih prejemkov	Odstotni postavki obrestovanj	Višina izplačanih oziroma v prid zapisanih prihodnin zavezanih prejemkov v rubriki I oziroma v rubriki II	Uporabljeni odstotni stavek prihodnine	K	v	znesek za	komu
Obresti hranilnih vlog:							
a) izplačane	3 1/2 %	K 840-15	1 1/2 %	78	50	stopetdeset kron	18. junija 1921 Vel. Laščah
b) kapitalizovane		4392-73 K 5232-88	100 % državni prihodek	78	50		

Podpis stranke, oziroma izplačujoče blagajnice:

(To izpolni državna blagajnica [davčni urad]).

N. N.

odbornik.

J. J.

predsednik.

(Štampilja.)

Zgornji znesek K v, t. j. K v,

je bil pri tukajšnjem uradu dne zaračunan pod davčnega vpisnika št. dnev. čl. v prejem.

Podpis obeh višjih uradnikov ali njenih namestnikov.

Kupon (odrezek), katerega

odloči stranka,

ko ga je potrdil urad.

7

Uradno potrdilo

o znesku K v

t. j. K

..... h, kateri je bil po

kot prihodnina, pobrana po odbitku v zmislu § 133. zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) za čas od

do položen danes pri tukajšnjem uradu in v prejem zaračunjen pod davčnega vpisnika št. dnev. čl.

....., dne

Podpis obeh višjih uradnikov ali njenih namestnikov.

Izkaz se izpolni kakor kaže tabela na predstoječi strani.

IV. Pridobninski davek.

Katere zadruge morajo plačevati pridobninski davek in katere so ga popolnoma ali pogojno oproščene, dalje kako se napravi napoved in v katerem roku se mora napoved predložiti, o tem glej članek „Vloge zadrug po občnem zboru“ v tej številki. Tudi smo ondí na kratko omenili, kako se ta davek izračuna. Tu pripomnimo le, da morebitni prizivi zoper izmero pridobnine nimajo odločilne moči. Davek se mora takoj plačati, ko je predpisan; če se vloženemu prizivu pozneje ugotovi, potem se preveč plačana vsota povrne, oziroma se všteje pri naslednjih obrokih. Pridobnina se plačuje v štirih enakih obrokih vsakega leta,

ki zapadejo dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra v plačilo.

V. Invalidski davek.

Podrobnosti o invalidskem davku smo navajali že v zadnji številki lanskega letnika. Na drugem mestu današnje številke pa prinašamo pojasnilo, kako je knjigovodsko postopati onim posojilnicam, ki bodo invalidski davek prevalele na vlagatelje. Ako bo potrebno, bo Zadrúžna zveza izdala posebne tiskovine, ki bodo služile kot izkaz ob plačevanju invalidskega davka, v kolikor se nanaša na rentni davek.

VI. Davek na poslovni promet.

Tudi o tem davku, ki je na novo uveden, smo obširneje poročali že v zadnji številki lanskega letnika. A. Kr.

Invalidski davek na rentnino od obresti hranilnih vlog.

Z zakonom, objavljenem v „Uradnem listu“ deželne vlade za Slovenijo z dne 25. novembra 1920, vpeljani invalidski davek se ima plačevati tudi na rentnino od obresti hranilnih vlog, od katerih se plačuje rentnina potom odbitka (člen 84, predzadnji odstavek). Kakor so na podlagi pridobninskega zakona iz l. 1896. upravičeni denarni zavodi prevzeti rentni davek na vlagatelje, tako so brezdvomno upravičeni tudi novi invalidski davek na rentnino zaračunati vlagateljem. Doslej splošno denarni zavodi niso rentnega davka na obresti od hranilnih vlog zaračunavali strankam, ampak so ga utrpeli sami. Stori se je to največ radi tega, ker bi zaračunavanje rentnega davka zahtevalo precej dela in časa. Novi invalidski davek bi pa utegnil biti veliko breme za marsikateri denarni zavod, posebno pa za one zavode, ki imajo znaten del upravljanega imetja na-

ložen v „brezobrestnih“ vojnih posojilih. Taki zavodi bodo morali prevzeti ta davek na vlagatelje. Trud za izvršitev te prevolitve potom odpisa pa ne bo tako velik, da bi se tega ne splačalo izvršiti, kot se ni pri rentnem davku.

Kolikšen je ta davek?

Po besedilu zakona se zdi, da bo izračunavanje invalidskega davka težka stvar. Kot podlago invalidskega davka jemlje namreč zakon rentnino, ki jo je sicer plačati od obresti vsake posamezne vloge, a skupno. Te podlage pa v naših knjigah nimamo nikjer zaznamovane. Stvar pa postane zelo enostavna, ako vzamemo za podlago izračunanju invalidskega davka obresti, od katerih se plačuje rentnina.

Invalidskega davka so proste po členu 85 navedenega zakona vse vloge, katerih

obresti ne presegajo zneska 80 K v kapitalizaciji ali izplačilu. Tako bode gotovo velik del vlog popolnoma prost vsakega invalidskega davka.

Zakon predpisuje po 8 K invalidskega davka do všteti 80 K rentnine od vsake posamezne vloge.

Znesek 80 K rentnine pride pri 3% rentnem davku ($1\frac{1}{2}\%$ davek in 100% doklada) na 2.666,66 K obresti. Take obresti so v hranilnicah na deželi gotovo zelo redka prikazen. Bile bi to celoletne 3% obresti od glavnice 88.888,88 K!

Naslednja stopnja za odmero invalidskega davka je; po 24 K bi bilo plačati od 80 K rentnine do všteti 200 K rentnine. 200 K rentnine pride na 6.666,66 K obresti, ali na celoletne 3%-ne obresti od glavnice 222.222,22 K! Večje posamezne svote gotovo ne bodo prišle v poštev pri naših hranilnicah!

V kratkih in jasnih besedah povedano: Invalidski davek bo plačevati le v znesku nad 80 K izplačanih ali kapitalizovanih obresti in sicer: po 8 K invalidskega davka od obresti od 80,01 K do všteti 2.666,66 K ter po 24 K invalidskega davka od obresti od 2.666,66 K do všteti 6.666,66 K pri posameznih vlogah.

Invalidski davek se bode moral plačevati že za preteklo leto od vseh invalidskemu davku podvrženih vlog oz. vložnih obresti, kapitalizovanih (pripisanih) glavnici, ali pa izplačanih po objavi predmetnega zakona.

Ako bi hranilnica ne mogla ali ne hotela sama nositi tega davka, ga bode morala, kot pravimo, preveliti na dotične vlagatelje potom odbitka. Možna sta tudi dva načina. Prvi je: odpis na račun vložne glavnice, drugi: odpis na račun tekočih, še ne kapitalizovanih obresti.

Kako naj se odpis izvrši?

Odpis na račun glavnice: Ker se mora vsaka posamezna sprememba vložne glavnice vknjižiti pri vpeljanem načinu knjigovodstva rajfajznovk, kjer imamo samo en dnevnik in to blagajniški dnevnik, za vse imovinske spremembe, denarne in nedenarne, bi povzročilo tako odpisovanje glavnice pri mnogoštevilnih vlogah, od katerih bi bilo plačati invalidski davek, ogromnega dela. Treba bi bilo vpisati vsak tak odpis posamezno pod izdatki kot dvig vloge in pod prejemki kot plačilo invalidskega davka. Enako bi se morala izvesti vsaka taka vknjižba pod sprejemki in pod izdatki v razdelniku. Skupno bi imeli torej tu štiri vpise. Vrhu tega bi se pa moral vpisati ta dvig tudi v vložni knjižici kot dvig glavnice. Pri poznejših predložitvah vložnih knjižic radi vložitve ali radi dviga bi se prav lahko pozabilo na vpis dviga za invalidski davek. Radi tega bi nastale razlike o stanju vloge med vložnim računom in vložno knjižico.

V l. 1920. bi se pri računu glavnice sploh ne moglo več odpisati, ker je blagajniški dnevnik že zaključen. Vse to nemalo delo bi pa pri drugem načinu odpisovanja — pri računu obresti — popolnoma odpadlo. Izognili bi se tudi nevarnosti, da se povzročijo razlike v stanju vlog med knjižicami in vložnimi računi.

Radi tega odločno odsvetujemo prvi način — odpisovanje pri računu glavnice.

Odpisovanje pri računu vložnih obresti.

Vpoštevati moramo tu sledeče slučaje.

1. Vložni računi še niso zaključeni — obresti še ne pripisane glavnici;
2. Vložni računi so že zaključeni in obresti pripisane glavnici;
3. Vloga se z obrestmi vred popolnoma izplača.

K prvemu slučaju: Za leto 1920.

obresti še niso pripisane in računi še ne zaključeni s črtami. Izračuna se, ako to ni že napravljeno, stanje obresti in vpiše to v stolpcu pod „stanje obresti“. Če znaša stanje obresti nad K 80 in ne nad K 2666 66 v, tedaj se odpiše invalidski davek v znesku K 8 s tem, da se vpiše v sledeči vrsti pod datumom 21. december „odpis obresti za invalidski davek“ in v stolpcu pod „v breme“ (obresti predpisane) K 8. Enako bi se odpisalo po 24 K pri obrestih nad K 2666 66 v do všteti K 6666 66 v. Račun se nato zaključi s črtami in s seštetjem ter vpisom stanja glavnice in novega stanja obresti ter končnega skupnega stanja.

Kjer imajo še vložne knjige, v kojih se zaključujejo računi na saldo, bi se odpis izvršil slično, a na saldo. Sploh se postopa tako, kot da bi se predpisale obresti od dvignjenega zneska vloge.

V bilanci za 1920. bi se moral dolg na invalidskem davku vpoštevati kot pasivum po odbitku morda v l. 1920. na račun že plačanega delnega zneska.

K drugemu slučaju: Računi so že zaključeni in obresti pripisane glavnici. V računih za l. 1920. se odpisi ne morejo več izvršiti. Dolg na invalidskem davku po odbitku morda že na račun davka plačanega zneska se ima staviti v bilanco pod „pasiva“, pod „aktiva“ pa se mora staviti terjatev na invalidskem davku v polnem znesku.

Odpis za invalidski davek za l. 1920. se mora izvršiti torej sedaj v l. 1921. Vpišemo pod datumom 1. januarja, kot smo zgoraj navedli. „Odpis obresti za invalidski davek“ in pod „predpisane obresti“ znesek invalidskega davka za l. 1920 (K 8—). Na kraju, v opombi, se zabeleži, da je ta davek za l. 1920. Ker smo pri predpisovanju obresti od stanja glavnice predpisali tudi obresti od zneska, ki bi ga imeli že v l. 1920. odpisati za davek, smo opravi-

vičeni odpisati poleg zneska za invalidski davek tudi obresti od tega zneska za celo leto.

Če stranka predloži knjižico, da se ji vpišejo obresti za preteklo leto, naj bi se vpisala vsota kapitalizovanih obresti, zmanjšana za odpis izvršen še-le v l. 1921. Nato bi se moralo posebno paziti pri dvigih takih vlog, ki se dvignejo v januarju in izplačajo brez obresti.

K tretjemu slučaju: Pri poznejših izplačilih vlog z obrestmi vred se mora odpisati pri obrestih nad 80 K pristoječi znesek za invalidski davek, kot se sicer predpisujejo v breme obresti od dvignjenega glavnicega zneska.

Izpiski o invalidskem davku in računski zaključki.

Da moremo ugotoviti pravo svoto dolga na invalidskem davku, kakor tudi tozadevne terjatve, ako se odpis ni izvršil v l. 1920, se pa izvrši v l. 1921, je neobhodno potrebno, da napravimo izkaz posameznih, davku podvrženih obresti in davka samega. Ker v naših izpiskih iz knjige „hranilnih vlog“ ni nobene prazne kolone več na razpolago, moramo napraviti poseben izkaz. V to svrho moremo porabiti enake tiskovine, kot jih rabimo za izpiske iz knjige „hranilnih vlog“. Potrebujemo pa tu tri kolone: 1. za številko vložnih računov (hranilnih knjižic), 2. za zneske kapitalizovanih, ali izplačanih davku podvrženih obresti in 3. za znesek invalidskega davka.

Pri hranilnicah, ki tega davka v letu 1920 niso odbile, bodisi da ga sploh ne nameravajo odbiti, bodisi, da ga odbijejo še-le v letu 1921. za leto 1920, bo stvar enostavna. Tu pridejo v poštev samo zneski nad 80 K obresti. Drugače je pa pri onih hranilnicah, ki so odbitek odpise davka že izvedle v letu 1920. Tu bodo zneski kapitalizovanih obrestí, ki bodo nižji od 80 01

Vendar pa so podatki o posameznih zvezah še zelo pomanjkljivi in upamo, da bo koledar Glavnega Saveza u kraljestvu Srba, Hrvata i Slovenaca za prihodnje leto popolnejši.

Pozor tajniki in načelniki! V tej številki prinašamo ponovno za zadrage tako potrebna navodila in obrazce, ki so bili objavljeni že l. 1915 v l. št. „Nar. Gospodarja“, ki so pa vsled nekaterih sprememb v zakonih zahtevali obnovitve; menda so tudi nekatere zadrage dotično številko izgubile ali popolnoma pozabile na ta navodila, ker se obračajo na Zadružno zvezo za tozadevna pojasnila oziroma pošiljajo nepravilno sestavljene vloge in priloge.

Zato upamo, da bodo ta navodila in obrazci dobrodošli in se jih bodo zadrage v vsakem slučaju posluževale. Svetujemo pa, da to številko shranite, da jo boste imeli vedno pri roki.

Mednarodna konferenca kmetijskih zadrug se je vršila 16. in 17. novembra 1920 v Parizu. Zastopano je bilo na konferenci zadružništvo 12 narodov; hrvatsko zadružništvo je zastopal prof. M. Ivšić, slovensko g. A. Kuhar. Namen konference je bila ustanovitev Kmečke internacionale slično delavski internacionali. Dočim pa ima delavska internacionala glavni cilj razrednega boja, zasleduje nasprotno kmečka internacionala delo socialne sloge in miru in bo skušala zjediniti vse kmečko ljudstvo sveta v zaščito kmečkih interesov in koristi. V osnovo tej organizaciji je položeno zadrugarstvo in bodo merodajna zadružna načela; zato je organizacija strokovna, nepolitična.

Zadružna gospodarska banka, delniško društvo v Ljubljani je otvorila z novim letom svojo podružnico v Somboru (Bačka), ki posluje v ulici Dr. Laze Kostića šte. 3.

Prehrana pasivnih krajev. Ministrstvo prehrane je nabavilo 1445 vagonov koruze za prehrano pasivnih krajev. Od te množine dobi Dalmacija 600 vagonov, Črnagora 300 vagonov, Hercegovina 300 in Lika s Primorjem 245 vagonov.

Služba zadružnega nadzornika in referenta za stanovsko in gospodarsko organizacijo kmetijstva pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani v IX. event. v VIII. činovnem razredu državnih uradnikov je razpisana. — Pravilno kolkovane in s potrebnimi dokazili in izpričevali opremljene prošnje je vlagati najkasneje do 31. januarja 1921.

V svrhu regeneracije ribjih voda in povzdige ribarstva v Sloveniji je sklenilo poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani z upraviteljstvom ribištva Kendove graščine na Bledu dogovor, glasom katerega je dalo poverjeništvu upraviteljstvu gotovo količino postrvjih plemenk na razpolago proti temu, da prepusti upraviteljstvo poverjeništvu oz. interesentom gotovo množino zaroda potočnih postrvi oziroma križank in sicer po znatno nižjih cenah nego so tržne cene.

Po dosedanjih poročilih bo spomladi razpolagalo podpisano poverjeništvu s približno 92.000 mladice po ceni 80 K za 1000 mladice loco Bled.

Naročila sprejema poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani, Poljanska cesta 28, najkasneje do 20. februarja t. l. Na poznejša naročila ne bo mogoče ozirati.

O pristojbinah. Da bo kratko in jasno, zamolčimo o vseh dolгих porodnih mukah zakonodaje in povemo samo rezultat.

Stalne pristojbine (t. j. za vloge, prošnje, priloge itd.) so povišane za 300%, n. pr. kjer je bilo prej kolekovati z 1 K, sedaj kolekuje s 4 K.

Lestvične in odstotne (procentualne) pristojbine pa ostanejo kakor so bile pred 6. aprilom 1. 1920. pri njih torej ni izvedeno nobeno povišanje razun onega med vojno. Radi jasnosti prinašamo sedaj veljavne lestvice I, II. in III.

Vloge na upravna oblastva se kolekujejo z 8 K za polo; k temu pa pride še pristojbina za rešitev 20 K.

Vloga na trgovska sodišča za izbris starih in vpis novih odbornikov in za vpis izpremembe pravil je treba kolekovati z 12 K, priloge (n. pr. prepis zapisnika obč. zbora) z 2 K.

Lestvica I.

za menice, zadolžnice na oseb. poroštvo pri Raiffeisenovkah.

Prerač. podl.		Prist. znesek	
	do 100 K		0-10 K
čez 100 K	150 "		0-20 "
" 150 "	300 "		0-40 "
" 300 "	600 "		0-80 "
" 600 "	900 "		1-20 "
" 900 "	1.200 "		1-60 "
" 1.200 "	1.500 "		2— "
" 1.500 "	1.800 "		2-40 "
" 1.800 "	2.400 "		3-20 "
" 2.400 "	3.000 "		4— "
" 3.000 "	4.500 "		6— "
" 4.500 "	6.000 "		8— "
" 6.000 "	9.000 "		12— "

Pri zneskih nad 6.000 kron znaša pristojbina za vsakih 3.000 kron 4 krone več; vsak delni znesek pod 3.000 K je vzeti v račun kot poln znesek.

Lestvica II.

Za pravne listine.

Prerač. podl.		Prist. znesek	
	do 40 K		0-20 K
čez 40 "	80 "		0-40 "
" 80 "	120 "		0-60 "
" 120 "	200 "		1— "
" 200 "	400 "		2— "
" 400 "	600 "		3— "
" 600 "	800 "		4— "
" 800 "	1.600 "		8— "
" 1.600 "	2.400 "		12— "
" 2.400 "	3.200 "		16— "
" 3.200 "	4.000 "		20— "
" 4.000 "	4.800 "		24— "
" 4.800 "	6.400 "		32— "

Pri zneskih nad 4.800 kron znaša pristojbina za vsakih 1.600 kron 8 kron več; vsak delni znesek pod 1.600 kron se vzame v račun kot poln znesek.

Lestvica III.

Procentna lestvica.

Prerač. podl.		Prist. znesek	
	do 20 K		0-20 K
čez 20 "	40 "		0-40 "
" 40 "	60 "		0-60 "
" 60 "	100 "		1— "
" 100 "	200 "		2— "
" 200 "	300 "		3— "
" 300 "	400 "		4— "
" 400 "	800 "		8— "
" 800 "	1.200 "		12— "
" 1.200 "	1.600 "		16— "
" 1.600 "	2.000 "		20— "
" 2.000 "	2.400 "		24— "

Pri zneskih nad 2.400 kron znaša pristojbina za vsakih 800 kron 8 kron več; vsak delni znesek pod 800 kron se vzame v račun kot poln znesek.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Trbojah,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 27. februarja 1921 ob
10. uri dopoldne v ljudski šoli v Trbojah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Volitev nadzorstva.
3. Odobrenje rač. zaključka za leto 1920.
4. Slučajnosti

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

**Kmetijske nabavne in prodajne zadruga
v Šmartnu na Paki.**

registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 2. svečana 1921 ob 3.
uri popoldne v prostorih stare šole.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1920.
3. Sklepanje o obrestovanju članskih deležev.
4. Določitev najvišjega zneska za izposojila.
5. Predlogi in slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti ob zgoraj navedenem času, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih ali zastopanih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

**Kmečke branilnice in posojilnice,
v Št. Jurju ob Taboru,**
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 13. februarja 1921 ob
3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev rač. zaključka za leto 1920.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob nevedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Mošah,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 6. marca 1921 ob 3. uri
popoldne v Društvenem domu v Smledniku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1920.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Poziv.

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Kranju, r. z. z o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 6. decembra 1920 razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorji so dosedanja člani načelstva.

Upniki zadruga se pozivljajo, naj prijavijo svoje terjatve pri zadrugi.

Kranj, dne 18. decembra 1920.

**Kmetijska nabavna in prodajna zadruga
r. z. z o. z. v likvidaciji.**